

उवाच प्राञ्जलिर्भूत्वा द्रोणभीष्मसमं रणे । अयं स कालः सम्प्राप्नो मित्राणां मित्रवत्सल । ११५
 यत्र मित्रममित्रं वा परीक्षन्ते बुधा जनाः । स भवानस्तु नः प्रहूरः प्रणेता वाहिनीमुखे ।
 रणं याति च भवति पाण्डवा मन्दचेतसः । भविष्यन्ति सहामात्याः पाञ्चालाश्च निरुद्यमाः ।
 ॥ शल्य उवाच ॥ यत्नं मां मन्यसे राजन् कुरु राज करोमि तत् । तन्प्रियार्थं हि मे सर्वं प्राणा राज्यं धनानि च ।
 ॥ दुर्योधन उवाच ॥ सैन्यपत्येन वरये त्वामहं मातुलातुलं । सोऽस्मान् पाहि युधां श्रेष्ठ स्कन्दो देवानिवाह्वे ।
 अभिषिच्यस्व राजेन्द्र देवानामिव पावकिः । जहि शत्रून् रणे वीर महेन्द्रे दानवानिव । १२०
 इति श्रीमहाभारतेशल्यपर्वणि दुर्योधनवाक्ये षष्ठोऽध्यायः ॥ ६ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा वचो राज्ञो मद्राजः प्रतापवान् । दुर्योधनं तदा राजन् वाक्यमेतदुवाच ह ।
 दुर्योधन महाबाहो शृणु वाक्यविदाम्बर । यावेतौ मन्यसे कृष्णो रथस्थो रथिनाम्बरौ ।
 न मे तुल्यावुभावेतौ बाहुवीर्ये कथञ्चन । उद्यतां पृथिवीं सर्व्वां समुरासुरमानवां ।
 योधयेयं रणमुखे संक्रुद्धः किमु पाण्डवान् । विजेथे च रणे पार्थान् सोमकांश्च समागतान् ।
 अहं सेनाप्रणेता ते भविष्यामि न संशयः । तच्च व्यूहं विधास्यामि न तरिष्यन्ति यं परे । १२५
 इति सत्यं ब्रवीम्येष दुर्योधन न संशयः । एवमुक्तस्ततो राजा मद्राधिपतिमञ्जसा ।
 अभ्यसिञ्चत सेनायां मध्ये भरतसत्तम । विधिना शास्त्रदृष्टेन हृष्टरूपो विशाम्यते ।
 अभिविक्ते ततस्तस्मिन् सिंहनादो महानभूत् । तव सैन्येष्ववाद्यन्त वादित्राणि च भारत ।
 हृष्टाश्चासंस्ततो योधा मद्रकाश्च महारथाः । तुष्टुवुश्चापि राजानं शल्यमाहवशोभिनं ।
 जय राजंश्चिरं जीव जहि शत्रून् समागतान् । तव बाहुबलं प्राप्य धार्तराष्ट्रा महाबलाः । १३०
 निखिलां पृथिवीं सर्व्वां प्रशासन्तु हतद्विषः । त्वं हि शक्नो रणे जेतुं समुरासुरमानवान् ।
 मर्त्यधर्माण इह तु किमु सोमकसृञ्चयान् । एवं संस्तूयमानस्तु मद्राणामधिपो बली ।
 हर्षं प्राप तदा वीरो दुरापमकृतात्मभिः । अद्य चाहं रणे सर्वान् पाञ्चालान् सह पाण्डवैः ।
 निहनिष्यामि राजेन्द्र स्वर्गं यास्यामि वा हतः । अद्य पश्यन्तु मां लोका विचरन्तमभीतवत् ।
 अद्य पाण्डुसुताः सर्व्वे वासुदेवः समात्यकिः । पाञ्चालाश्चैव द्रौपदेयाश्च सर्व्वशः । १३५
 धृष्टद्युम्नः शिखण्डी च सर्व्वे चापि प्रभद्रकाः । विक्रमं मम पश्यन्तु धनुषश्च महद्वलं ।
 लाघवञ्चास्त्रवीर्य्यञ्च भुजयोश्च बलं युधि । अद्य पश्यन्तु मे पार्थाः सिद्धाश्च सह चारणैः ।
 यादृशं मे बलं बाक्त्रैः सम्पदस्तेषु या च मे । अद्य मे विक्रमं दृष्ट्वा पाण्डवानां महारथाः ।
 प्रतीकारपरा भूत्वा चेष्टन्तां विविधाः क्रियाः । अद्य सैन्यानि पाण्डूनां द्रावयिष्ये समन्ततः । १४०
 द्रोणभीष्मावति विभो सूतपुत्रश्च संयुगे । विचरिष्ये रणे युध्यन् प्रियार्थं तव कैरव ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ अभिषिक्ते तथा शल्ये तव सैन्येषु मानद । न कर्णव्यसनं केचिन्मेनिरे भरतर्षभ ।
 हृष्टाः सुमनसश्चैव बभूवुस्तत्र सैनिकाः । मेनिरे निहतान् पार्थान् मद्राजवशङ्गतान् ।
 प्रहर्षं प्राप्य सेना तु तावकी भरतर्षभ । तां रात्रिं सुखिनीं सुप्ता सुखचित्ता च साऽभवत् ।